

са, ако е свързана съ нея чрез спомени, идеали и произхождение — също. От всички страни започнаха да викат за нови реформи, защото провалата е неизбежна. . . Този век е всеобщ прѣзъ 50-тѣ и 60-тѣ години. Този векъ приближаваше голѣмата катастрофа, която намираше още една подкрѣпа въ идеитѣ, изнесени отъ Великата революция (1789), както и отъ тѣзи прѣзъ първитѣ нѣколко десетилѣтия на 19. вѣкъ. . . Тѣзи събития извънредно ползуваха нашитѣ революционни класи до 1876. година, и може би безъ тѣхното сътрудничество, революционното съзнание въ България щѣше да дойде много по-късно. Слѣдъ като сж създадени материалнитѣ условия за една революция, естествено, нужно е съзнание. Това съзнание се извлича изъ подневолното положение на революционната класа, която чертае своитѣ задачи, цѣлитѣ на своето собствено движение, и опрѣдленитѣ форми, въ които има да се излѣе най-близкото бъдаще. Но всичко това дохожда по-бавно или по-бърже не само въ зависимост отъ назрѣлостѣта на почвата вътрѣ въ дадена страна, но още и отъ външни условия, които видимо не сж въ логическа връзка съ тѣзи, що сж създали вътрѣшнитѣ движения. Външното политическо положение всѣкога може да забави или ускори революционното движение въ една страна. При новитѣ международни економически и политически връзки това е станало сѣкашъ законъ, неподатливъ на изключение, приложенъ въ подчинени земи, които економически стоятъ назадъ, и, слѣдователно, не играятъ първенстващо значение въ международнитѣ сношения. Това влияние наблюдаваме въ историята на българската революция, която откъмъ тая страна, оправдава генералното значение на тоя законъ за всички малки страни.

Въ началото на своята политическа идилия, както и трѣбваше да се очаква, революционната буржуазия се пока за по-щедра къмъ малкитѣ и безпомощнитѣ; тя имѣ